

دوستی با رضا شاه، بزرگترین افتخار زندگی

۱۹ مرداد ۱۳۹۳ ساعت ۱۸:۳۸

اردشیر جی در انتخاب، توجیه و معرفی رضا خان به آبرونساید فرمانده اصلی کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹ نقش اساسی ایفا کرد. وی در وصیتنامه خود می‌نویسد.

در اکتبر سال ۱۹۱۷ بود که حوادث روزگار مرا با رضاخان آشنا کرد و نخستین دیدار ما فرسنگ‌ها دور از پایتخت و در آبادی کوچکی در کنار جاده «پیربازار» بین رشت و طالش صورت گرفت... رضاخان سواد و تحصیلات آکادمیک نداشت ولی کشورش را می‌شناخت.

ملاقات‌های بعدی من با رضاخان در نقاط مختلف و پس از متجاوز از یک سال بیشتر در قزوین و طهران صورت می‌گرفت. پس از مدتی که چندان دراز نبود حس اعتماد و دوستی دوجانبه بین ما برقرار شد.

او ترکی و روسی را تا حدی تکلم می‌کرد و به هر دو زبان به روانی دشنام می‌داد! به زبانی ساده تاریخ و جغرافیا و اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران را برایش تشریح می‌کردم ... حوادثی که منجر به قیام رضاخان شد متعلق به تاریخ است. فقط می‌گویم که آنچه را هم که سید ضیاءالدین طباطبایی به عهده داشت به خوبی انجام داد و محرک او هم خدمت به ایران بود ولی شاید بیش از آنچه لازم و یا مطلوب بود تظاهر به همگامی با سیاست انگلیس می‌کرد. صحیح است که برچیده شدن رژیم قاجار به دست رضاخان بدون کمترین تردید و ابهامی به ضرر سیاست روس و لهذا مورد استقبال و حمایت انگلستان بود نماینده وزارت خارجه بریتانیا معتقد بود که کابینه مشیرالدوله سروسورتی به اوضاع داده است ولی آنچه را که من به نایب‌السلطنه هند گزارش دادم این بود که خانه ایران از پایبست ویران است و قرارداد ۱۹۱۹ هم فاقد ارزش و هر چه زودتر باید به عنوان پیروزی برای ایران باطل و لغو شود...

عزیمت و یا ماندن قوای نظامی بریتانیا در شمال ایران تحت مذاقه و مرور بود و این تدبیر اتخاذ شد که به نام همکاری نزدیک در مقابل خطر بلشویکها و انقلابیون محلی بهتر است قوای انگلیس و قزاق با یکدیگر وارد عمل شوند. این طرح ژنرال [آبرونساید] و Ironside [آبرونساید] ژنرال نزدیک همکاری هند السلطنه‌نایب و لندن در جنگ وزارت دستور به، مرحله این در. بود (Ironside) من آغاز شد. من برای نظرات رضاخان درباره نیروی قزاق اعتبار فراوانی قائل بودم و سرانجام او را به [آبرونساید] Ironside معرفی کردم از لحاظ تعریف سیاسی، رضاشاه اتوکرات است و اینکه در ایران ظواهر سیستم پارلمانی به چشم می‌خورد ناقض این حقیقت

نیست زیرا ترکیب مجلس با نظر و تصویب نهایی شاه است و نه انتخاب مردم و رضاشاه نیازی ندارد که مجلس را به توپ ببندد.
شناسایی و دوستی با رضاشاه بزرگترین افتخار زندگی من است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۷۷۵۸/زندگی-افتخار-بزرگترین-شاه-رضا-دوستی>